

DEBRECZENI UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR.

Helyben félfévre 6 K, negyedévre 3 K, -- f.
Vidéken " 9 K, " 4 K, 50 L.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főter, Lamprocht-palota, földszint az udvarban.

Nagy katasztrófák. Országos akció.

Megható módon nyilvánult a részvét az egész világon, amikor a délolaszországi óriási katasztrófa híre ment. Nyomban utána csoportok alakultak a társadalom különböző köreiből, amelyek rövid idő alatt tömegekké növekedtek. Az volt a céljuk és kitűzött feladatuk, hogy a nyomort lehetőleg enyhítsék, amely a katasztrófa nyomán támadt. Ezer meg ezer család vált hajléktalanná; ezren meg ezren lettek földönfutókká, nem is szólván a százezrekről, akik meghaltak és égő zsarátnokok közt lehették ki lelküket, a haragosan megnyílt föld gyomrába hulltak, vagy akiket a megáradt tenger hullámai nyeltek el.

Akik meghaltak, azok csöndesen pihennek, akárhová jutott is holttestük. Akiken segíteni kell, ha lehet, azok az élők, akik hazát, hajlékot, kerestet vesztve, kétségbeesetten kiáltanak fel a siket égre segítségért és támaszért a maguk elhagyatottságában.

Az emberi lélek fogékony, amikor ilyen vészkiáltásokat hall. Sohasem zárkózott el az emberi társadalom a tömegnyomor elől. Adott és ad mindenki, akinek va-

lami fölöslege van a fölösleghől és akinek fölöslege nincs, az elvesz valamit a szükségesből, hogy átnyújtson valamit abból azoknak, akiknek semmijük sincs és semmijük sem maradt.

Vannak a mi hazánkban is hajléktalanok, boldogtalanok, sorsüldözöttek és olyanok, akiket a szerencsétlenség mindenüktől megfosztott. Resicán és Ajkán is történtek katasztrófák, melyeknek számos halottja, még több nyomorultja és koldusa van.

Azonban, akármilyen okozta az emberpusztító és egzisztenciákat megsemmisítő katasztrófákat, ugyanakkor, amikor szívünk könnyörületesen megnyílik a messzina szerencsétlenek előtt, meg ne feledkezzünk a mi szerencsétleneinkről sem. Vannak itt is vérző sebek, amelyeket gyógyítani, könyök, amelyeket letörölni kell. Ha megnyitják könnyörületes emberek erszényeiket, nyissák meg a resicai és ajkai szerencsétleneknek is.

Országos akció folyik a messzinaiak fölsegélyezése érdekében. Hadd lássunk valamit ebből az országos akcióból a resicaiak és az ajkai bányászok családjainak fölsegélyezésére. Ha fogékonyak vagyunk idegen szenvedés iránt, legyünk fogékonyak a mieink iránt is.

Az asszony.

Szép asszony volt. Nem a tucat szépségek sorából került ki. De olyan, akinek felséges termete, bájos arca, tüzes szeme, rózsapiros ajkai, bársonyos szép arca mellett még szellemi kiválóságok is ingerlő vágyakozásokra reszkettették meg a szíveket, hogy a közelébe jussanak. Csudálattal merengjenek el arca szépségén s gyönyörtől ittasultan hallgassák édes szavait.

A férje darabos, száraz ember volt, akit nem bílneselték le a másokat hódító bájak. Többet törődött a hivatallal, üres óráiban pedig a kaszinóval, a barátaival s a mindig izgató kártyával. A vacsoráját soha sem költötte el otthon, mindég ideges kártya-párti közben, csakugy futtában evett.

És a szép asszony eleinte sirt, sópánkodott, később azonban ő maga is keresett szórakozást. Eljárt a színházba, a hangversenytermekbe, ahol meglátott s titkon

megszeretett egy ifjút. Azután nem volt nehéz észrevenni a csinos fiúval, hogy érdeklődik iránta, sőt később már egyenesen az ifjúért s az ifjú ő érte járta a hangversenyeket. Véletlenül mindig egymás mellé váltottak jegyet, boldogan ömlenghettek s az ébredező tiltott szerelem gyönyöre öntötte el szíveiket.

A lázas vágyakozás később már nem érte be az időszaki találkozásokkal. A szép asszony megengedte, hogy ma este, mikor férjét szenvedélye újra a kártya asztal mellé üzi, találkozzanak.

Egészen beesteledett. Izgatottan várta. Csöndesen, visszafojtott lélegzettel nyitotta ki gyakorta az előszobába vezető ajtót, hogy hallgatózzék, jön-e már. Őt várni kábítóan édes izgalom, de a megérkező kedves vendég karjaiba omlani s az első édes csókba forrasztani az ajkakat, már ut a legnagyobb tartott boldogsághoz.

És a nehezen várt pillanat elérkezett. Hallotta, hogy jön. Hallotta, hogy csönde-

sen leteszi a kabátját, kalapját és kopogtatás nélkül nyitja fel az ajtót. A csaknem sötét szobában is látta szép alakját, kábultan omlott karjaiba, szemei lezáródtak s lázas ajkairól suttogva szálltak el a szavak.

— Csakhogy itt vagy! Csakhogy a karjaiban lehetek. Oh, mint áhítozom ez után. Főler ez nekem minden boldogsággal. Az enyém vagy ugy-e, egészen az enyém? És a férfi az ajtó melletti villanyt felcsavarta:

— Persze, hogy a tied vagyok, édesem! Hát csakugyan ugy áhítoztál utánam? Ha tudtam volna, a világért el nem megyek a kaszinóba.

A szép asszony a meglepetés első pillanatát ügyesen küzdötte le:

— Persze, drága férjeoském, hiszen tudod, hogy rajtad kívül nincs a világon senkim s hogy csak téged, egyedül csak téged szeretlek...

Argus.

POLITIKAI HIREK.

Lukács László miniszterelnöksége. Ma éjszaka a Nemzeti Kaszinóban befejezett tény gyanánt beszéltek arról, hogy ősszel választások lesznek s Lukács László veszi át Wekerle Sándortól a kormányt.

Interpelláció a trónörököséről. A képviselőházban úgy tudják, hogy a katonai kiegyezés dolgában már kész volt a megállapodás Schönaich hadügyminiszter és a magyar kormány tagjai közt, de a trónörökös beavatkozása meghiusította. Nagy György balpárti képviselő szerdán interpellációt intéz a miniszterelnökhöz s meg fogja kérdezni, hogy megfelelnek-e a trónörökös alkotmányba ütköző beavatkozásáról szóló hírek a valóságnak.

Országgyűlés.

— A képviselőház ülése. —

Még ma is csak azért tartanak ülést, mert a karácsonyi szünet előtt egy határozat, hogy január 18-án kezdődik az új munka. A folyosókon pedig gróf Andrássy Gyula bécsi utazásáról folynak a találgatások.

Wekerle Sándor folyton az üléssteremben van s széles, derült mosolygással bírta az embereket.

— Nem kell félni! Nincs baj! Minden rendben van!

De nem igen hisznek neki. Kivált pedig akkor, mikor hosszasan tárgyal Rakovszky Istvánnal, akinek miniszterelnöksége hírét költötték, egészen kitör a koalícióban a rémtüldözés.

Az ülést fél 11 órakor nyitotta meg Justh Gyula elnök, aki bejelentette, hogy

Matild krém

legjobb arcnak és kéznek azonnal fehérit. Kapható minden gyógyszerertárban.

Pető Sándor és Szatmári Mór sürgős interpellációt jelentettek be az ajkai bányakatasztrófa ügyében.

Ezután Hédervári Lehel terjesztette elő a mentelmi bizottság jelentését báró Thoroczkai Viktor ügyében. A napirend első pontja az egyes bizottságokban megüresedett tagsági helyek betöltése volt. Megválasztották a következő képviselőket.

Földmivelésügyi bizottság: Gaál Gaszton, báró Sennyey Miklós, báró Thoroczkay Viktor.

Igazságügyi bizottság: Bizony Ákos, Duchon Odön, Nagy György.

Kérvényi bizottság: Fried Lajos, Uray Miklós.

Kivándorlási bizottság: Nadányi Károly és Pilissy István.

Könyvtári bizottság: Eötvös Károly.

Közigazgatási bizottság: Csépany Géza.

Mentelmi bizottság: Botzenhardt János.

Munkásügyi bizottság: Solymossy Endre.

Naplóbiráló bizottság: Liphay Sándor.

Pénzügyi bizottság: Bizony Ákos, Szentiványi Arpád.

Közgazdasági bizottság: báró Mandorff Géza.

Számvizsgáló bizottság: Mádi-Kovács János, Schiffert József.

VI. Biráló bizottság: Szappanos István.

Bankbizottság: Babocsay Sándor.

Országos ipartanács: Hlatky-Schlichter Lajos.

Közoktatásügyi bizottság: Bozóky Arpád, Szentkirályi Zoltán.

Választói reform-bizottság: Bizony Ákos.

Tíz perc szünet után Justh Gyula felszólította a választójogi bizottságot, hogy holnap válaszszon a lemondott Bizony Ákos helyett elnököt.

Az ipari és kereskedelmi árusításnak korlátozásáról Budapesten vásári napokon szóló kereskedelemügyi miniszteri jelentésnek Szatmári Mór volt az előadója. Végül Harambasics Ágost mentelmi ügyét tárgyalták s azt nem függesztették fel.

Azután a napirend megállapítására került a sor.

Justh Gyula a holnapi ülésre az adójavaslatok kitűzését kérte.

Ez ellen elsőnek Sándor Pál beszélt, kérte, vegyék le az adójavaslatot a napirendről.

Az elnök: A képviselő ur tévedésben van, mert most csak arról van szó, vajjon kitűzik-e a javaslatot napirendre?

Sándor Pál: Kérem, akkor azt indítványozom, hogy ne tűzzék ki a javaslatokat napirendre. Először is azért, mert nincsenek kellő módon előkészítve. (Zaj.)

Egy hang: De ezt csak a Liptóvárosban mondhatják!

Sándor Pál: Nagyon sokan mondják a függetlenségi párton is. Fejtegeti az adóreformok káros következtéseit.

Az elnök kéri, ne beszéljen a javaslatok érdeméről.

Sándor Pál: A nyugtalan belső és a zavaros külső politikai helyzetre való tekintettel sem szabad a javaslatokat tárgyalni. (Zaj.)

Simkó József: Hahaha! (Nagy derűtség.)

Sándor Pál: A javaslat megcsinálja a spiclirendszert Magyarországon s Ausztria fölényét biztosítja Magyarországon. Kéri, ne tűzzék ki napirendre.

Heinrich Antal: Kéri a javaslat napirendre tűzését. Az elő van készítve, az összes érdekelt körök tudomására juttatták s a politikai helyzet sincs a tárgyalás útjában.

Beniczky Ödön: Kéri, hogy fogadják el az elnök napirendi indítványát. A javaslatok az adó igazságosabb elosztását cé-

lozzák. De előbb a kongrua-javaslatot tárgyalják.

Polónyi Géza: Az adóreform tárgyalásánál megkezdéseig csak néhány napi haladékot kíván. A javaslatnál a bizottság által megállapított szöveg csak tegnap került a képviselők kezébe. Így csakugyan nem tanulmányozhatták. Azt is kéri, kezdjék a javaslatot szombaton tárgyalni.

Wekerle Sándor: A kormány adminisztratív uton már intézkedett, hogy a kongrua-illetményeket 1908-tól kezdve fizessék. A javaslatot az adóreform után fogják tárgyalni. Polónyi Gézának felelve, kijelenti, hogy tizenöt esztendő óta ismeri ezt a kérdést a Ház. A javaslatokat egy évvel ezelőtt nyújtotta be. Azokat alaposan tárgyalta a pénzügyi bizottság, de ülésein nem látta ott Sándor Pált. (Zaj.) Kéri az elnök napirendi indítványának elfogadását.

A Ház így határozott. Szünet után Polónyi Géza javasolja, hogy az adóreform dolgát csak néhány nap múlva tárgyalják, hétfőn. Beniczky Ödön (néppárti) a sürgősség mellett van. Wekerle Sándor miniszterelnök szintén az elnök napirendjének elfogadását javasolja, mert az adóreform után kerül a sor a kongruajavaslat tárgyalására, már pedig a kongruát 1908-ra visszamenőleg akarják megszavazni.

Ezután az elnök napirendjavaslatát elfogadták, majd rátértek az interpellációkra. Pető Sándor (demokrata) és Szatmári Mór (48-as) a bányakatasztrófa ügyében interpelláltak. Wekerle Sándor miniszterelnök kijelentette, hogy majd holnap válaszol, mire az ülés véget is ért.

Debrecen csatornázása.

Az ajánlatok felbontása.

Fontos lépéssel haladt előre a városi vízvezeték és csatornázás ügye: tegnap délután bontották fel ugyanis a csatornázási munkálatokra beérkezett zárt ajánlatokat. A milliós munka iránt nagy érdeklődés nyilvánult a szakkörökben.

Az ülésen Kovács József polgármester elnökölt; jelen voltak: Aczél Géza főmérnök, dr. Magoss György tiszti főügyész, Körner Adolf tanácsnok, Roncsik Lajos főszámvevő, Latinovits Mihály műszaki tanácsos, Várady Géza armentesítő főmérnök és vagy 50 vállalkozó és érdeklődő.

Az elnöklő polgármester üdvözölte a csatornahálózat kiépítésének ellenőrzésére kiküldött bizottságot, mely most tartja első ülését. Kéri, hogy szorosan ragaszkodjanak mindig a szabályokhoz. Bejelenti, hogy a milliós munkákra 22 ajánlat érkezett. Ezután következett a zárt ajánlatok felbontása.

1. Sesztina Lajos vaskereskedő, Debrecen. Az a) és b) alatti vasfelszerelésekre 90,333 K 5 fl.

2. Nicholson gépgyár r. t., Budapest, ajánlata a vasfelszerelésekre 91,160 K.

3. Hasenörl Ede, Budapest, vasmunkákra 97,165 K.

4. Hirschler és Stein, Miskolc. Ajánlatot tett a) alatti csövek szállítására. Ha a vállalatot elnyeri, telepet állítanak Debrecenben. Az ajánlati végösszeg 161,802 K 40 fl.

5. Schuber Mihály és Szilárd Lajos építészvállalkozók az egész munkákra 1.422,073 K 90 fl.

6. Fischer Henrik építész-mérnök, Budapest, az összes munkákra 1.387,523 K 20 fl.

7. Schiffer Miksa, Budapest, építészvállalkozó, József-tér 4. Engedmény 10 %. Végösszeg 1.866,547 K 98 fl.

8. Grünwald-testvérek építési vállalkozó cég, Budapest. Az ajánlat végösszege 1.715,559 K 4 fl.

9. Kiss J. Jenő építész-mérnök és gyáros, Budapest. Ha a munkát elnyeri, Debrecenben fióktelepet állít. Az ajánlata kettes; az építési munkákra 222,196 K, a csatornázás összes munkálataira 1.565,652 K.

10. Valla József építészvállalkozó, Budapest. Az a/a munkákra 205,941 K, az a/b munkákra 120,491 K, az összesre 1.932,836 koronával, 10 százalék engedménnyel.

11. Magyar építő r. t., Budapest. Az a/a alattiakra 256,810 K, az a/b alattiakra 97,218 K 60 fl. és az összesekre 1.672,666 K 50 fl.

12. Herz Jenő, Budapest, gépgyár és vasöntöde Miskolc. A vasfelszerelésekre 78,270 K 20 fl.

13. Ralla N. és unokaöccse, Budapest. Az összes munkákra 1.789,173 K 55 fl.

14. Báró Pittel Adolf és társa, Budapest. Az a/a alattiakra 231,160 K, az a/b alattiakra 111,296 K 20 fl., a b) alattiakra 1.490,511 K 9 fl.

15. Lukács Vilmos és testvére, Debrecen. Az a/b alattiakra 196,807 K 50 fl.

16. Gregorson G. és fiai, Budapest. Az a/a alattiakra 233,900 K, az a/b alattiakra 115,292 K 60 fl., a b) alattiakra 1.519,220 K 82 fl. Csak az összes munkákra pályázik.

17. Pittel és Brauswetter, Budapest. Az összes munkákra 2.000,554 K.

18. Hazai aszfalvállalat, Budapest. Az összes munkákra 1.705,848 K 29 fl.

19. Ulrich V. J., Budapest. A vasfelszerelésekre 87,179 K 76 fl.

20. Lenarduzzi János, Budapest, építési vállalkozó. Az a/a alatti munkákra 239,160 K 30 fl., a b) alatti munkákra 1.490,014 K 93 fl.

21. Fried és Adorján, Budapest. Az összes munkákra 1.586,766 K 45 fl. (Ez a legolcsóbb!)

22. Melseco Péter cementgyáros, Budapest. Az a/a alattiakra 216,055 K, az a/b alattiakra 111,724 K 30 fl., a b) alattiakra 1.741,904 K 28 fl.

A verseny-tárgyaláson részt vettek Magyarország és Ausztria legelső csatornavállalkozó cégei. Az összes ajánlatok között a legolcsóbb volt a Fried és Adorján budapesti, Debrecenben jól ismert cég. Ők csinálják a vízvezetéki aknák építését is, a mennyiben ennek a pályázatánál is ők voltak a legolcsóbbak. A városra nézve az eredmény azért is igen kedvező, mert a legolcsóbb ajánlattevő egyben a legelső szakcégek egyike, úgy nem jut a város abba a helyzetbe, hogy a meybizhatóság rovására legyen kénytelen a legolcsóbb cégre bízni a munkálatokat.

A Fried és Adorján cég eszközölte legutóbb Kassa város csatornázását, ugyan-csak ez a cég bízott meg legutóbb Trencsén város csatornázásával, holott 50 ezer koronával drágább volt a többinél, de figyelembe vették megbízhatóságát.

A pályázatok sorsa felett különben tanács dönt.

VÁRMEGYE.

Az egészségügyi bizottság ülése. Hajdúvármegye egészségügyi bizottsága ma délelőtt 10 órakor, dr. Losonczy Álmós tiszti főorvos elnöklété alatt ülést tart. Több egészségügyi szabályrendeletet fognak tárgyalni.

A miniszter köszönete a hajdúmegyei nagybirtokosoknak. Gróf Apponyi Albert v. és közokt. miniszter köszönetét nyilvánította semsei dr. Semsey Andor nagy-

Téli öltönyök,

felső kabátok, salon- smoking frack-öltönyök és mindennemű egyenruhák a lelegegánsabb kivitelben készülnek
Prelovsky András, módos és katonai szabónál Debrecen, Kossuth-u. 4

birtokosnak, ki a nagyháti és jénőházi tanyák elemi iskoláinak költségeihez 30000 koronával; továbbá Fürst Ödön birtokosnak, ki ugyane célra 5000 koronával és Lichstein Dezső és Samu birtokosoknak, kik szintén 5000 koronával járultak hozzá.

Szerencsétlenség játék közben. Balmazújváros községben Bede Miklós ottani lakosnak kilenc éves Gergely nevű fia, kisebb testvérével egy patronnal játszadozott. Miközben a patron elsült és a kis Gergely arcaát súlyosan megsebesítette. A debreceni kir. ügyészség vizsgálatot indított ez ügyben.

A zenekedvelők társaságának harmadik hangversenye.

Culp Julia Debrecenben.

Tegnap este folyt le a Bika szálloda disztermében a zenekedvelők társaságának harmadik hangversenye. A terem minden zugát megtöltő közönség azzal az impreszióval hagyta el a hangversenyt, hogy ime, városunkban is lehet nagyvárosi színvonalon álló koncerteket rendezni, ha van áldozatkészség és van ügybuzgalom. Ezt érzi és tudja városunk műértő közönsége, a mely szeretettel kíséri a zenekedvelők társaságának lépéseit. És méltán.

Az este Európa nagyobb hangverseny-énekeseinnek egyikét — Culp Juliát — mutatta be a közönségnek. Culp Julia ének-művésze visszautasít minden áradozást. Hangjának minden árnyalata maga a tökéletesség, a hangszalagok és a szív legszebb harmóniája minden dala, mely szívből fakadva szíveket talált és spontán tapsokat váltott ki, szinte követelve a ráadásokat.

Az inyenc muzsikusra is gondolt a rendezőség és elhozatta a Kemény-Schiffer vonósnyegyest. Glazuonovot és Dvorsákot interpretálták, olvadékony finomsággal, szellemesen és a dinamikai hatások gondos átértésével. Ez a kamarazene a legtulzóbb igényeket is tökéletesen kielégítette.

Dientzl, mint mindig, az este is kitűnt fáradhatatlanságával, mintegy önmagát mulva felül.

A kitűnő Bözendorfer zongora Szendrő Sándor raktárából való volt.

VÁROSELEJE.

Bérkocsisok kérelme. A debreceni bérkocsis társulat elnöksége kérelmet intézett a tanácshoz, hogy mentse fel őket, mint bérkocsisokat a helypénzfizetés alul, mert ők sok szolgálatot tesznek a hatóságoknak. A főkapitány javaslata alapján a tanács a bérkocsis ipartársulatot elutasította kérelmével, mivel az ipartársulat elnöksége nem a hatóságnak, hanem saját bérkocsistársaiának tesz szolgálatot.

Birkózó-verseny. A debreceni akadémiai atlétikai klub február 13-án birkózó-versenyt rendez és díjakra 300 K segélyt kért. A tanács díjakra 200 koronát szavazott meg.

Bankóeső a Piac utcán.

Röpülő vagyron.

Szállongó ezresek.

Azoknak, kik tegnap déli tizenkét óra tájban a Piac utca 72. számú ház környékén jártak, ritka látványban volt részük. A

levegőből pénzeső hullott. Tíz, husz, ötven, száz és ezer koronások kékszinű papírai szállongtak a hideg téli szélben.

Azoknak, a kik ennek a szokatlan látványnak szemtanúi voltak, a csipős, hideg téli szélől amugy is piros arcuk még jobban felragyogott. Azt hitték, hogy egy mesebeli idő varázsolódott eléjük, mely valóra vált és mint a mesében az aranyeső, úgy hullnak tenyerükbe a ropogós kékszinű bankók. A bankók tényleg hulltak, szálltak. Az emberek, kik a bankóeső közelében voltak, ujjongva kapkodtak, csak hogy egyet-egyét maguknak megszerezzenek.

De míg sokan ujjongva nyújtották karjaikat, azalatt egy jól öltözött, fekete szakállas férfi siránkozva, kétségbeesetten kapkodott a szálló bankók után. Ennek a férfinak volt is oka a kétségbeesett kapkodásra. Az ő pénze szállott a szél szárnyán, az ő bankói repültek úgy, mint a távozásra készülő madarak serege.

Az illető, *Hersch Landau* potogorai (galíciai) borkereskedő, ki az országos vásárra jött Debrecenbe. Egyik bankból hat-ezer korona készpénzt vett fel, mely összeget csupa bankókban kapta. A pénzt betette tárcájába, de midőn a Piac utca 72. számú ház elé ért, fölyította, hogy megolvassa, helyesen kapott-e vissza.

Alig nyitotta fel azonban a tárcát, midőn a *vehemens szél kicsapta belőle a bankókat, melyek következő pillanatban szerte repültek az utcán.* A járó-kelők, természetesen, segítettek összeszedni a szétfútt bankókat és átadták a károsult idegennek. A szükséges pénzösszeszedők azonban, úgy látszik, nem ingyen tették ezt a szíveséget, a mennyiben, midőn *Hersch Landau* ismételtlen megolvasta pénzét, *ezerhatvan koronával kevesebb lett.*

A megkárosított ember panaszt tett a rendőrségen, mely most keresi, hogy a szét-hullott pénzből kik vágtak zsebre.

A debreceni—nagyváradai vasút.

Az állam hozzájárulása.

Reánk nézve legfontosabb vasutak közé lehet sorolni a debrecen—nagyváradai vasutat, mely által Debrecen egyenes összeköttetést nyerne a legnagyobb szomszédos városok egyikével: Nagyváraddal. Bihar vármegye belátta ennek a vasutnak nagy horderejét és 135000 korona hozzájárulást szavazott meg. A megye eme határozatát azonban a belügyminiszter nem hagyta jóvá, hanem utasította a vármegyét, hogy ezt a magas összeget szállítsa le.

A vasutépítés által érintett érdekelt községek küldöttségileg járultak a kereskedelmi miniszterhez, hogy a vármegye támogatását elvesztvén, nyujtson az állam olyan hozzájárulást, hogy annak alapján felépülhessen az új vasút. A küldöttség által előterjesztett kérelemre a miniszter tegnap küldte le határozatát a főispánhoz.

A miniszter eme leiratában igen messzemenő támogatását nyujtotta a vasutépítőknek. Eme támogatását már meg is kezdte oly formán, hogy a biharpüspöki vasuti álló-

más biztosító berendezésének kibővítésére 19,000 koronát utalványozott.

Ezenkívül az államvasutak vonalain lévő vízhasználati jogot is megadta az új vasutnak, mely évi 29,000 koronát jelent. *Összesen tehát 48,000 korona megfizetése elől mentette fel az állam a vasutépítőket.* A felmentés azonban csak addig tart, ameddig a vasut jövedelme a 4 százalékot meg nem haladja. Amikor a 4 százalék jövedelemnél magasabb jövedelmet szerez magának, akkor ezeket az összegeket köteles lesz a vasut megfizetni az államnak.

Megengedi ezenkívül a miniszter azt is, hogy Biharpüspöki állomáson létesítendő sínpárokat ócska sínekkel rakják le, miáltal 9000 korona megtakarítást érnek el. Így a csatlakozási állomások kibővítésére előirányzott 255000 korona 198000 koronára apad s így a vasutépítés 3,444000 koronáról 3,387000 koronára esik.

Az építkezés megkezdésétől az 50 éven keresztül fizetendő 17220 korona megyei járulékot 16330 koronára szállítja le a miniszter.

Az állami évi hozzájárulás 338600 koronát tesz ki s ennek ellenében köteles a vasut megfelelő értékű részvényt nyujtani. Az állami és megyei hozzájárulás után még fedezetlennek látszó 130000 korona megadása nem áll a miniszternek módjában. Ennek előállítására az építetőknek képezi feladatát.

Az állami hozzájárulás és megyei támogatás alapján a vasut építését minél előbb meg lehet kezdeni. A miniszter bizik is benne, hogy ez meg fog történni, azért el is rendelte, hogy az engedélyezési biztosítékot, 170000 koronát, három nap alatt tegyék le.

SZÍNHÁZ.

Ma, szerdán, január 20-án:

Ördög.

Vigi. 3 felvonásban.

HETI MŰSOR.

Csütörtökön: Nagymama, operett, B. bérl.

Pénteken: Tell Vilmos, színmű. C. bérl.

Szombaton: Tell Vilmos, színmű. A. bérl.

Vasárnap délután: Baba, operett.

Este: Fuzsitus kisasszony, operett.

Tell Vilmos. Tell Vilmos pénteki előadása előtt a zenekar eljátsza Rossini világhírű Tell nyitányát, Mártonfalvi György karnagy vezetésével. Ugyanígy a Tell Vilmos operából a halászdalt Gyöngyi Jolán énekli el. A darabhoz szükséges zenék, melódrámák, intermezzókat, mind Tell Vilmos operából vették ki. A Tell Vilmos következő kiosztásban kerül színre: Tell Vilmos — Lugosi. Főesége — Gazdi Aranka. Gessler Hermann — Szilágyi. Rudenz Ulrik — Krasznai. Melchthal Arnold — Ternyei. Fürst Walter — Győre. Staufacher — Kemény. Gertrud — Lukács Juliska. Attinghausen — Rónai. Kuoni, pásztor — Torma. Ruodi

Legjobb a Békési Róza „Barna gyanta” szappana

halász — Tallián. Werni radán — Perényi. Jenni, halászigyerekek — Gyöngyi Jolán. Baumgarten — Bérei. Rozsduram — Gyöngyi I. Friesshardt — Ligeti. Leuthold — Nádor. Brunecki Berta — Huzella Irén. Aomgard — Kovács L.

Tandijmentes hely a színésziskolában. Solymosi Elek debreceni színésziskolájában a városi tanács által betöltendő tandijmentes hely üresedett meg. A kik pályáznak a tandijmentes helyre, kérvényeikkel forduljanak Solymosi Elek színésziskolai igazgatóhoz.

Fuzsitus kisasszony. A legközelebbi operette premier, Ziehrer kedves zenéjű operettje lesz, melyre a társulat énekes személyzete már napok óta készül. A címszerepét Rózsi Lili adja. A darab telve van a legszebb énekszámokkal. A mulatságos szöveg, mely magában is biztosítaná az operett sikerét, nagyban hozzájárul a premier maradandó sikeréhez.

A remény. Hegertman világhírű halász drámáját az igazgatóság megvette és legközelebb már színre hozza.

Tűz a Nemzeti Színházban. Táviratban megírtuk, hogy a Nemzeti Színházban tegnap este, a Monna Vanna második felvonásának végétől meggyuladt az egyik függöny. A veszedelmet nyomban észrevette a közönség, amely megdermedten nézte a fölesapkodó tüznélvet. A következő pillanatban azonban a gyorsan leeresztett vasfüggöny elzárta a színpadot a nézőtérrel s így módon elejét vették a pániknak, ami a színházi személyzet higgadtságának köszönhető. A közönség nyugodtan távozott, mi alatt benn a színpadon a működésbe hozott színpadi zápor öntözte az egész színpadot. A fővárosnak csaknem a teljes tűzvédelme kivonult, de dolguk szerencsére már nem akadt. A tűz okát eddig nem lehet biztosan megállapítani. Azt hiszik, hogy valaki kinyitotta a színpad jobb végében levő és a színészek öltözőjéhez vivő ajtót, a melyet rendszeren zárva tartanak s a melyen tilos is a járás, a mikor a színpadon nincs lebozsátva a vasfüggöny. Az ajtó kinyitása ugyanis igen intenzív léghuzamot támaszt s valószínűnek tartják, hogy ez a légáram csapta oda a könnyen mozgó selyemfüggönnyet a gyertyához. Hogy mi volt a tűz igazi oka, azt a tűzvizsgálat fogja kideríteni, a melyet délután 3 órakor tartanak meg. Az előadás előreláthatólag több, esetleg nyolc napig szünetelni fog, mert a bizottság a villamos készülékek vezető zsinórainak, drótjainak és izolátorainak alapos kitarozása után fogja megengedni az előadások folytatását.

Messzina pusztulása. A múlt év és hó végén Délolaszországban 200 ezer ember pusztult el rövid 24 óra alatt a földrengés miatt. Évezredek óta nem érte a földet ehez hasonló rémséges katasztrófa, mert hisz a minduntalan előforduló szerencsétlenségek — jóllehet azok is borzalommal, remegéssel töltik el az embert — eltörpülnek, jelentéktelen semmivé válnak egy ilyen katasztrófa mellett. E világtragédiának beillő rémséges katasztrófáról eredeti mozgókép készült. A kép a néző elé viszi a borzalmas pusztulás minden részletét a maga teljes valójában. E szenzációs képet az Uranus igazgatósága nagy anyagi áldozatok árán megszerezte s azt már e napokban bemutatja közönségének. E képpel egyszerre kerül színre Scherlock Holmes III-ik sorozata s több érdekes ujdonság — rendes előadások keretében.

Egy automobil hősnője. Az Uranus színház igazgatósága még csak ma mutatja be a kinematografiának ezt a remekművét, mely minden eddigi előadásán kivül a közönség teljes elismerését, megelégedését. E verseny Amerikában folyt le s a győtes automobil egy fiatal, gyönyörű szép leány vezette győzelemre; jóllehet a versenypályán rengeteg véres szerencsétlenség történt s a versenyző ellenfelek folytonos akadályokat gördítettek a szép jenk-

lány autója elé. Ez az idegizgató, szenzációs sportkép a következő műsor keretében kerül színre: 1. Ancona látképe. (Természeti.) — 2. A szerelem hatalma. (Megható.) — 3. Hivatlan vendégek. (Bohózat.) — 4. Karaván a sivatagban. (Természeti.) — 5. A vegyész leánya. (Dráma.) — 6. Elvárásolt gyufák. (Látv. bohózat.) — 7. Zarándoklás Meccába. (Eredeti fölvetel.) — 8. A botanikus. (Színes látványosság.) — 9. Egy automobil hősnője. (Szenzációs sportkép.) Műsorváltás fenntartva. Előadások kezdete este pontban 6 órakor. Az előadásokra bármikor be lehet menni. Utolsó előadás este 9-től fél 11-ig. Előkészületben: 1. Messina pusztulása. 2. Scherlock Holmes III. Pompeji végnapjai, Róma égése és a rómaiak. Ezeket kívül egész sereg ujdonság.

Álarcos rablók a tanyán. Kirabolt özvegy asszony.

Kellemetlen éji látogatás.

Vakmerő és szinte regényekbe illő rablási eset történt az elmúlt éjszaka a Debrecen város határában fekvő Elep tanyán. Egy magános özvegy asszony lakásába tört be három álarcos haramia és a félholtra rémült öreg asszonyra fegyverüket szegezve, pénzt és értékes dolgot követeltek.

Az öreg asszony, kinek ily kellemetlen éji látogatói voltak, özv. Szarvas Ferencné, Elep tanyai lakos. Az elmúlt éjjel nyugodtan aludt. Minthogy az egész tanyán teljesen egyedül lakik, korán nyugodni tért. Éjfél felé aetán hirtelen vad ablakcsörömpölés zaja verte fel álmából.

Ki az? — kérdezte.

— Bujjék ki az ágyból és nyisson gyorsan ajtót, majd megmondjuk aztán, — volt a felelet, mely egy felfegyverkezett álarcos alaktól eredt, ki mögött még két, szintén álarcos ember állt. A rémült asszony, kezdetben nem akarta kinyitni az ajtót, de midőn a rablók lelövélssel fenyegették, kinyitotta.

A rablók a konyhán át behatoltak az éléskamrába és onnan az asszony szemeláttára minden elvihetőt elemeltek. Különösen nagymennyiségű gabonaneműeket vittek magukkal. Távozásukkor rázárták az özvegy asszonyra az ajtót.

Özv. Szarvas Ferencné, miután szabad lett, panaszt tett a csendőrségen, mely keresi a vakmerő rablókat.

UJDONSÁGOK.

*** Az Erzsébet egyesület bálja.** A Szt. Erzsébet egyesület nagy hölgybizottsága tegnap délután ülést tartott, amelyen a február 13-án tartandó bál részleteit beszélték meg. A Bika szálloda dísztermét délszaki növényekkel és virágokkal díszítik, minden más díszet mellőznek. Elhatározták, hogy a bált fűzértáncokkal nyitják meg, amelyet bájos urleányok lejtenek. A bálra a páholyok árát husz koronában állapították meg.

*** A holnapi vig-est** iránt újból nagy érdeklődés nyilvánul, úgy annyira, hogy az este már mindössze hat darab ülőhely maradt, úgy szétkapkodták a jegyeket. A vig-estét ezuttal is a Bika szálloda dísztermében tartják meg.

*** A Csokonai-kör** ülése. A Csokonai-kör választmánya január 22-én, pénteken d. u. 4 órakor a Csokonai-házban ülést tartja. Tárgyak: 1. Jelentések. 2. Beszámoló a Boka-ünnepről. 3. A Kazinczy-pályázat eldöntése. 4. Folyó ügyek. 5. Indítványok.

*** Debrecen a II-dik lakbér-osztályban.** A városi törvényhatósági bizottság legutóbbi közgyűléséből felírt a kormányhoz és a képviselőházhoz, hogy Debrecen sorozza a III. lakbér-osztályból a II. osztályba. Erre vonatkozólag ígéretet is tett vasárnap Batthyány Tivadar gróf, 48-as függetlenségi képviselő, hogy közbenjár a kormány tagjainál a debreceni állami tisztviselők érdekében. Ugy látzik, a közbenjárásnak meg lett a kellő eredménye, mert tegnap Debrecenbe jött — Wekerle Sándor kormányelnök megbízásából — dr. Kartner Kálmán miniszteri titkár, hogy a debreceni lakbérviszonyokat tanulmányozza, az állami tisztviselők jogos panaszait meghallgassa és személyesen szerzett tapasztalatairól jelentést tegyen a kormánynak.

*** Sakkmester Debrecenben.** Vasárnap folyt le nagy érdeklődés mellett a Royal fehértermében Barász Zsigmond fővárosi sakkmester által rendezett szimultán sakkverseny. A mester 17 erős játékosal egyszerre játszott, ebből 15-öt megnyert és csak kettőt Földes Sándor és Lévai Pál ellen veszített el. Legközelebb tábla nélkül fog egyidejűleg több játékosal játszani, melyre az érdeklődőket meghívja a debreceni sakk-kör.

*** A kamara elnökválasztásának megerősítése.** Ma érkezett le a kereskedelemügyi miniszter leirata, melyben érszentkirályi Szent Királyi Tivadar elnökké és Falk Lajos alelnökké megválasztását megerősítette. Az új elnököt, akiben a kamara ügybuzgó, képzett vezető erőt nyert, már napok óta sűrűn veszik körül jól megérdemelt gratulációkkal.

*** Az izraelita nőegyesület** ujonnan megalakult leányszakosztálya már kezdi bontogatni szárnyait. Január 31-én d. u. 5 órakor tartja meg a Royal dísztermében az első leányszurt. Erre az alkalomra Budapestről lejön Glücklich Vilma urnő a feminista egyesület elnöke, a leánynevelés egyik legodaadóbb zászlóvivője, hogy megtartsa előadását a modern leányról. Jegyek az előadásra kaphatók az elnökségnél Kossuth utca 82. sz. a. Ülőhely ára 1 korona, állóhely 60 fillér.

*** Vörös himlő és skarlát.** A közegészségügyi rendtartás érdeklődésében az orvosok a főkapitányoságnak portómentes levelezőlapokon jelentik be a ragályos betegségeket. Újév óta ezeknek a betegségeknél száma igen megnövekedett, kivált a vörös himlő és skarlát terjed a gyermekek között úgy, hogy van orvos, akinek több ilyen betege van.

* **Dominó-bál.** A debreceni tüdőbeteg szanatorium javára a jövő hónapban, farsang utolsó napján fényes, álarcos dominó-bál lesz a Bika szálloda dísztermében. Az urhölgyek mind rózsaszínű dominóban, rózsaszínű selyem, csipkés álarcokkal jelennek meg. A rendezés élén Ujhelyi Andrásné és Rottschnek V. Emilné urnők állanak.

* **Boak, muffok, automobil sapkák** 1 frt 80-tól kezdve kaphatók: Kontsek Kornél főtéri üzletében.

* **Dr. Láng szanatóriumában felvétetnek** — elme és ragályos bajok kivételével — bármely betegségben szenvedők. Napi ápolási díjak 6 koronától 12 koronáig. Külön szobák és közös kórtérmekek. Roentgen-laboratórium, elektromos gyógyeszközök, legmodernebbül felszerelt műtőterem. Az intézet bárki által, bármikor megtekinthető, tudakozódásokra az intézet tulajdonosa készséggel szolgál felvilágosítással. Cím: Dr. Láng szanatórium. Debrecen, Kossuth utca 39. szám.

* **Augusztus 1-re kiadó lakások a Hungáriában.**

Az öngyilkost fölismerték.

Hortobágyi Antal fővárosi iskolaigazgató.

Tegnap számunkban részletesen beszámoltunk arról a titokzatos öngyilkosságról, mely hétfő délelben történt a Fehérlőszálloda 7-es számú szobájában. Az ötven év körülinek látszó férfi Altmann Hugó nagyváradi kereskedő gyanánt adta ki magát a szállodában, ahova hétfő hajnalban érkezett. Öngyilkossága előtt három borítékba zárt levelet és egy iv papíron néhány sort hagyott hátra.

A rendőrség előtt első peretől fogva gyanus volt az Altmann Hugó név. És pedig két ok miatt. Első sorban, mert hátrahagyott levelei mind Budapestre címzettek, továbbá azért, mert téli kabátjában „H. A.” monogram volt. Az egyik levél dr. Balassa József fővárosi tanárnak, „kedves barát”-nak, második levél „szül. Schrom Teréz urasszonynak Budapest, VIII. József körút 16. I. em. 23.” és a harmadik levél pedig a székes város tanárának szólt. A dr. Balassának és a Schrom Teréznek szóló levél nem volt lezárva, de névalírás sem volt rajta. A három levelen kívül még pár sort hagyott hátra, szinte névtelenül.

Hétfő délután a debreceni rendőrség elküldte táviratát a fővárosi államrendőrséghez, hogy az öngyilkos két levelének címzettjeit keressék meg.

A rendőrség táviratára tegnap délelőtt jött meg a drótválasz. Szól pedig ez így:

Fehérlő szállodában öngyilkossá lett férfi minden valószínűség szerint azonos Hortobágyi Antal nádudvari, 52 éves, izraelita vallásu, fővárosi polgári iskolai igazgatóval. Felesége és gyermekei a ma délelőtti vonattal Debrecenbe utaztak.

A főkapitányság.

A debreceni rendőrség, miután az öngyilkosnak, kit az öngyilkosság elkövetése után nyomban kiszállítottak a kórház halottas házába, semmiféle személyére vonatkozó iratot nem találtak, de egy joghallgató nagybátyjára, Hortobágyi Antalra, a budai székesfővárosi polgári iskola igazgatójára ismert benne.

Ekkor már tisztában volt a rendőrség az öngyilkosság okával is. Ekkor megtudta, hogy mit jelent a feleséghez, Schrom Terézhez intézett levélben ez a kifejezés: „az ellenem mult hó 5-én indított hajsza miatt”.

A mult hóban országos botrányra fejlődött a fővárosi rendőrségnek ama leleplezése, melylyel egy, több tanárral rendelkező zugiskola viselt dolgait hozta nyilvánosságra. A zugiskola tanárai hamis bizonyítványt állítottak ki a többnyire éltesebb, alsóbb osztálybeli emberek számára százalékszáz koronáért, ha az kívánta. Ebben a botrányos ügyben, melyben előkelő fővárosi tanárok is szerepeltek, belevonták Hortobágyi Antal nevét is, mint aki szintén részese volna a hamis bizonyítvány-gyártásoknak. A közbeesülésben álló uriember kezdetben tiltakozott a vád ellen, de midőn látta, hogy tiltakozása mitsem használ, maga kért maga ellen fegyelmi vizsgálatot, amit elrendeltek ellene és állásától felfüggesztettek.

Az öreg ur, kinek felesége és öt felnőtt gyermeke van, az utóbbi időtől fogva buskomor lett és családja aggódva látta, hogy az életerős, vidám ember napról-napra mint esik jobban össze. Tanácsolták neki, hogy utazzék Karcagra vagy Debrecenbe, hogy távol a fővárostól, kiheverhesse lelki-rázkódását.

Hortobágyi Antal a tanácsnak szombat éjszaka hirtelen szót fogadott. Vasárnap hajnalban vonatra ült és Hajduszoboszlón kiszállott, a honnan hétfő hajnalban érkezett Debrecenbe és délben revolverével agyonlőtte magát.

Tegnap délután érkezett meg holttestéhez Elemér nevű jogász fia, ki Debrecenben töltötte önkéntes évét, este pedig az orvos fia jött meg, kik intézkedtek, hogy a holttestet a fővárosba szállítsák, a hol temetni fogják.

Hortobágyi Antal igen jómódu, sőt gazdag ember volt, ki már ez oknál fogva, sem volt arra szorúlva, hogy néhány koronáért becsületét feláldozza. Irja is feleségéhez címzett levelében, hogy önérzete nem bírja ki a súlyos vádat, bár ő teljesen ártatlan. Holttestét ma fogják vasuton a fővárosba szállítani.

TÁVIRATOK

Trieszt vendégel.

Trieszt, jan. 19. Ripper kikötői parancsnok és altengernagy tegnap délután 4 órakor a Phantasie hadihajón Pólából, ma reggel pedig Potiorek tábornagya, hadtestparancsnok és gráci parancsnokló tábornok ideérkezett. Mindketten a Phantasie hajóra szálltak, a mely reggel 8 órakor Cattaróba elindult.

Andrássy az uralkodónál.

Bécs, január 19. Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter teljes óra hosszat kihallgatáson volt ma délelben az uralkodónál. Andrássy az általános politikai helyzetről tett jelentést és előterjesztette mindazon okokat, melyek szükségessé teszik, hogy a választói reformjavaslat tárgyalása az őszre, szeptember végéig elhalasztassék. Andrássy délután Aehrenthal külügyminiszterrel tárgyalt.

A prágai zavargások.

Bécs, jan. 19. A Fremdenblatt írja: Minden várakozás ellenére Prágában megújultak a zavargások. Ez a tény annál sajnálatosabb, mert állandó nyugalom mellett meg volna a lehetősége annak, hogy magára a dologra nézve belátható időn belül kielégítő megoldás jöjjön létre. Aki ezt megakadályozza, legjobban károsítja Prága békészerető lakosságát. Az eddigiek után a kormány fel van mentve azon kötelezettség alól, hogy még egyszer figyelmeztesse, intézkedésekkel fenyegetessen. A kormány o helyett, ha a dolgok úgy fejlődnek, mint az utóbbi hónapokban, haladéktalanul meg fogja tenni a rend fenntartáshoz szükséges intézkedéseket. A közvélemény erre várt teljesen nyugodt lehet.

Pius pápa a messinalakért.

Róma, jan. 19. A pápa kezdeményezésére a Vatikán 1.400.000 lirát gyűjtött a délolaszországi földrengések áldozatainak fölségítésére.

Olaszország és a porta.

Milano, jan. 19. Luzatti elnöklésével a kereskedelmi kamarában az olasz-török komité gyűlést tartott, a melyen három szenátor, több képviselő, valamint a kereskedelem és ipar több képviselője vettek részt. — Luzatti beszéde után, a melyben a komité céljait fejtegette, rövid vita után egyhangulag a gyűlés a következő napirendet fogadta el: A kamarában ma összegyűltek azt a kívánságukat fejezik ki, hogy a Törökország és Olaszország közti barátság mind szorosabbá alakuljon és üdvözlők az olasz-török komité kezdeményezését.

Kormányválság Szerbiában.

Belgrad, január 19. A kormányválság a közeli napokban megoldást nyer. Az új miniszterelnök Prokits lesz. A skupcsina ülései a válság megoldásáig szünetelni fognak.

A délolaszországi katasztrófa.

Róma, jan. 19. Az olasz államvasutak Reggio-calabriai vonalán a vonalforgalom ismét felvétellett. A Villa S. Giovanni-Reggi vonalon azonban a vonatok forgalma még korlátozva van. A gyors és teherárak forgalma 100 kilogrammig terjedő csomagokban feladott ruhaneműk és élelmiszerek, valamint monopólium-árak kivételével van korlátozva, melynek átvétele is csak ezután feladásra kerülő küldeményekre vonatkozik, míg a már korábban feladott és feltartóztatott küldemények a továbbításból kivannak zárva.

Szökött katonák.

Colombechar, jan. 19. Hirlik, hogy az idegen légióknak mintegy 10 katonája Budaniból megszökött és Ksartinjenin francia erődötől 5 kilométernyire a kaid elfogta őket. Erről értesítették a francia hatóságok.

Gyilkosság a pusztán.

Pozsony, január 19. A gróf Pálffy család farkastoroki birtokán, a Brennerágyi komp közelében az éjszaka gyilkosság történt. Német István gazdát ismeretlen tettesek kicsalták magánosan álló hajlékából, kétszer rálöttek, majd összeszurkálták.

Milliók pénzbüntetés.

Washington, január 19. A legfelsőbb törvényszék ma megerősítette a texasi törvényszék döntését, amely a Water Pierce Cil Co. St. Luis-i vállalatot 1.623.000 dollár pénzbüntetésre ítélte és Texas állam területéről kizárta az ottani trusztellenes törvény megsértése miatt.

Méltatlan a kardbojtra.

Budapest, január 19. Nagy György balpárti képviselő a székesfehérvári botrány ügyében adatokat kért az üléstől, aki kijelentette, hogy a részletes adatok még nem érkeztek meg, de annyit előre is kijelentett, hogy az a honvéd tiszt, aki paprikával dobálódzik békés emberekre, nem méltó a tiszti kardbojtviselésre.

Tünteti a balpárt.

Budapest, január 19. A balpárt ma este elhatározta, hogy a saamakra kijelölt bizottsági helyekre nem rakdtknak és a ház holnapi titcsu miniszternek lemondanak.

Gyilkosság pár koronaért.

Lugos, jan. 19. Rusz község határában borzalmas gyilkosság történt. Duirol nevű házaló péket ismeretlen tettesek megölték. A fejét négyfelé hasították, a lábait összedarabolták és pár korona pénzét elrabolták. Az emberi vadállatok a csendőrség ildőzi.

Megégett aggastyán.

Szabadka, január 19. A közeli Nemesmilitics községben Molnár Aba Lajos 78 éves földbirtokos borzalmas tüzhaltált halt az éjjel. Az aggastyán gyertya mellett olvasott és elaludt. A gyertya felborult és meggyújtotta az ágykendőt. Mire megmentették, úgy összeégett, hogy pár óra alatt kiszervenedett.

Ujabb földrengés.

Bécs, jan. 19. A cs. kir. meteorológiai és geodinamikai központi intézet seismografiai készülékei ma reggel 5 óra 59 perc 29 mp.-kor kezdődő közepérs földrengést jeleztek mintegy 1600 kilométer távoból. A földmozgás maximuma 0.1 ingakilengés mellett 6 óra 2 percek, vége 6 óra 15 percek állt be.

Pánik a vonaton.

Máramarossziget, jan. 19. Nagy pánikot okozott ma a debreceni vonaton 4 részeg oláh atyafi, akik a beregmezei Valóóról utaztak Felsőápsára. A zsufolásig telt III. osztályú kocsiba Don Demeter és Mitru, Lenák Miron és Demeter erőszakkal beszálltak és az utasokat kidobták, majd bicskát rántottak és ellenállottak a vasuti személyzetnek is. A valóci csendőrség letartóztatta őket.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Kinevezések.** Petneházy Boldizsárt a debreceni kir. törvényszék vizsgálóbírósegédjét a kir. táblához tanácsjegyzővé nevezték ki. Utódja Kovács Péter ügyészi megbízott lett.

§ **Elítélt verekedő.** A debreceni kir. törvényszék Ábrí Gábor hajdudorogi sármunkást tegnap vontta felelősségre, azért, mert múlt év augusztus 29-én, dolgozó társát Zambó András egy kapával úgy elverte, hogy ez husz napon túl gyógyuló sérüléseket szenvedett. A harcias sármunkást a bíróság jogerősen két havi fogházbüntetésre ítélte.

§ **A kis gyermek halála.** Potsai Lajosné püspökladányi asszony, az elmúlt év október 29-én mosott és e célra zsiroszódát használt. Másfél éves Ferenc nevű gyermeke a darabokban levő méregről azt hitte, hogy cukor és evett belőle. Csakhamar kinos beteg lett a kis gyermek és két nap alatt belehalt a maró-szóda okozta szenvedésibe. A debreceni kir. törvényszék ezért Potsai Lajosné tiz korona pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

HIREK.

Fusztító orkán. Lippáról jelentik lapunknak: Agaj község felett az elmúlt éjjel orkánal egybekötött zivatar vonult végig, mely jelentékeny kárt is okozott. Az orkán könnyebb háztetőket leszakított és gyümölcsfákat kitépett. Zivatar közben villámolt, majd ennek elmúltával hó esett.

Öngyilkos leány. Zilzer Jakab budapesti ékszerész, akinek a Rákóczi uton 6. szám alatt van üzlete, Rákosszentmihályon lakik családjával. Tegnap reggel Zilzer Jakab leányának, a tizennyolc éves Olgának, heves összetűzése volt anyjával, aki idegbajos. A leány

atyjával bejött a fővárosba, itt egy Rákóczi-uti üzletben revolvert vásárolt, még a délelőtti folyamán visszament haza és a villa egy félreeső helyén szájába lőtt. A szerencsétlen leány életveszélyes sérüléseket szenvedett, a mentők hozták be Budapestre a Rókus-kórházba, ahol ma reggel nyolc órakor meghalt. A leány menyasszony volt és rövid idő múlva megtartották volna esküvőjét egy budapesti magánhivatalnokkal.

Reménytelen szerelem.

(Folytatás.)

Visszaérkeztek alkalmával a portás még mit sem tudott arról, hogy az ifjú házaspár a hámor és az egész vagyon örököse. Még az üdvözlése is közönyösséget árukt el. Mintha csak azt akarta volna kifejezni:

— Na, ti sem sokáig laktatok itt s nem sokára költözködhettek tovább!

Rába Zoltán és a felesége észre sem vették a portás közönyösségét, siettek fel a kastély emeletére, ahol, midőn magukra maradtak, korántsem arról beszélgettek, hogy a fényes, nagy vagyonból miképpen fognak élni, hanem arról, hogy milyen fényes módon adják meg a végső tisztességet Ilonának, aki őket ilyen nagyon szeretette s minden vagyonát rájuk hagyta.

Mig ők a szükséges intézkedéseket megtették, azalatt a kis városban villámgyorsan terjedt el a híre, hogy Rába Zoltán a hámor örököse. Tisztársait majd megölte az irigység, a hámor munkásnépe azonban, mikor tudomást vett az örökösről, ujjongva, boldogan hangoztatta:

— Hála Istennek! Megérdemli az a derék ember, hogy ő legyen az örökös. Most már nyugodtan nézhetünk a jövő elé, mert egy nemesszívű ember lett a főnkünk.

Folyt. köv.

Áru- és értéktőzsde.

Január 19.

Budapesti gabonatőzsde.

40 fillérrel drágább árak mellett elkelt (50 kilogrammonként) 12000 mm. buza.

Rozs 5 fillérrel emelkedett, tengeri, zab változatlan.

A határidő-üzlet.

A mai határidőüzletben drágább amerikai jelentésekre és a spekuláció fedezései folytán szilárd volt az irányzat és a gabona-neműek árai 5-10 fillérrel javultak.

A forgalom élénk volt.

Az árak 50 kilogrammonként:

	Kezdeti	Változás
Buza ápr. 1909.	1268	1275-1273
Buza október	1079	1083-1082
Rozs ápril	1007	1003-1006
Rozs októberre	908	905-904
Zab októberre	—	—
Zab április	850	849-848
Teng. aug.	—	—
Tengeri május 1909	727	726-725

Budapesti értéktőzsde.

A mai előtőzsdén változatlan külföldi jelentésekre igen csendes volt az irányzat. A forgalomba került nemzetközi értékek árfolyamai némileg lemorzsolódtak. A helyi piacon a Kézuti vasút részvényeit 2-3 koronával olcsóbb áron kínálták. A járadék-piac szünetelt.

Apró hirdetések.

EGY jó mosónő felvétetik Bethlen utca 29. mosodába.

Női RUHA varrónő házakhoz ajánlkozik, vidékre is elmegy. Lakik Kigyó-utca 57. 204

Csapó-utca 10. számú háznál, eddig festék-kereskedésnek használt bolt helyiség május 1-ől kezdve. Cim a 204-on. 203

2447-1908. v. k. sz.

Árverési hirdetmény.

A debreceni kir. bíróságnak V. 2098/4 1908. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Közgazdasági bank részére 510 kor. tőke, ennek 1908 évi február hó 1 napjától számítandó 6% kamatai és az eddig összesen 96 kor. 95 fill. perköltség erejéig 1908 évi június hó 13 n. bíróság felülfoglalt és 2898 kor. becsült kocsis, ló, butorok és egyéb ingóságok 1909. évi január hó 25-n délután 4 órakor kezdetét veendő és Ujfföld 4. n. a. és Bihari telep 6. sz. a. megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Az árverés az összes kielégítésre jogosított végrehajthatók javára elrendeltetik.

Debrecen, 1908. évi december hó 29-n.

Oláh Géza,
bírói kiküldött.**Donogán és Somossy**

Debrecen, kistemplombasar.

Menyasszonyi kelengye
vászon, kész fehérnemű.

Női divatáruk.

Külön szőnyegosztály!

Óriási választék

El van adva!

Vegyék tudomásul mindnyájan

amik a Jókai-utca 3 számú sarok ház után érdeklődtek, hogy az a mai napon eladott! Tisztelettel, a Nagy Lajos Hirdetési Nagyvállalata Csapó utca 13. sz. alatt.

U. i. E hirdetés kiszedésekor arról értesültünk a Nagy Lajos hirdetési nagyvállalattól, hogy elkelt még a Gulácsi István és uje tulajdonát képező Tócsokerti ház is és a Hüvelyes-utca 6. számú ház is

Bosznay J. és Társa

Debrecen, Kossuth utca 5.

szőnyegházában

a nagy alkalmi vásár

megkezdődött.

Salon, ebédlő, hálószoba
szőnyegekmeglepő jutányos árak mellett
árusítatnak el.Alkalmos ajándék cikkek: állat-
karók, divánpárnák Gobelin képek

nagy választékban.

Elsőrangú biztosító részvénytársaság helybéli Vezérügynökségénél
 ügyes tűz- és élet-
üzletszerzők
 állandó fix alkalmazást nyernek.
Cím a kiadóhivatalban.

LÁSZLÓ ZSIGMOND
ÁLLATORVOSI
 RENDELŐ-IRODÁJA
 nagy és kis állatok részére Csapó-u. 30.
 Telefon 538 sz.

Ujságkihordásra
 asszonyok felvételnek
a kiadóhivatalban

MEGHIVÁS.

A debreczeni Takaré- és Hitelintézet Részvénytársaság
 t. részvényesei

az 1909. évi február 7-én d. e. 10 azaz tíz óraker, az intézeti ház üzleti helyiségében (Csapó-u. 4. sz.) megtartandó

XXXV-ik évi rendes közgyűlésére

azon figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy szavazati jog gyakorlására csak oly részvényesek jogosítvák, kiknek nevei a közgyűlés előtt legalább 30 nappal a részvénykönyvbe bevezetettek.

Tárgyak:

1. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére bizottság kiküldése.
2. Az igazgatóság jelentése.
3. A zárszámadás előterjesztése a felügyelő-bizottság jelentése kíséretében.
4. A mérleg megállapítása s a felmentvény iránti intézkedés.
5. A nyereség hovatartozása iránti határozathozatal.
6. Netaláni indítványok.
7. Egy igazgatósági tag választása.
8. Három rendes és két pót-felügyelő bizottsági tag választása.

[Az igazgatóság.]

Az évi jelentés, mérleg s az erre vonatkozó adatok a közgyűlést megelőző 8 nap alatt az intézet helyiségében az üzleti órák alatt megtekinthetők

Mérleg-rovás.

Vagyon.	Korona érték.				Teher.	Korona érték.			
	korona	fillér	korona	fillér		korona	fillér	korona	fillér
Pénztár			42342	33	Részvénytőke			500000	
Váltók			3061976	98	Tartaléktőke			315420	76
Ingatlan			220000		Nyugdíjalap			49397	50
Jelzálog kölcsönök			772214	84	Visszszámítás			147388	08
Előlegek			16738		Betétek:				
Értékpapírok			202252	65	könyvekre	2275042	11		
Folyószámla adósk			718400	68	chequeszámlákra	54796	33	2929888	41
Zálogüzlet			199721	58	Hitelezők			90447	48
Felszorelések			4003		Törlesztéses kölcsön			99494	06
Átmeneteli tételek			12567	97	Fel nem vett osztalékok			562	
					Átruházott jelzáloghölcsönök			291679	88
					Átmeneti tételek:				
					házbérek	912	48		
					kamatok	25601	37		
					adók	2342	42	32066	27
					Nyereség:				
					Át hozat a mult évről	3895	25		
					folyó évi	63585	31	67480	56
								6250215	03

Az 1908. évi üzleti eredmény.

Veszteség.	Korona érték.				Nyereség.	Korona érték.			
	korona	fillér	korona	fillér		korona	fillér	korona	fillér
Kamatok			195665	26	Kamatok			323180	96
Adók:					Ingatlan jövedelme			11659	44
Állami adók és illetékek	11888	60			Jutalékok			1394	75
betét és chequeszámla kamatok	11924	42	23813	02	Zálogüzlet tiszta jövedelme			4600	64
Igazgatói, tisztii és szolgáló fizetések			26332		Át hozott nyereség 1907-ről			3895	25
Üzleti költségek			9858	07					
Lakbér			3000						
Értékpapír árfolyam különbséget			4081	28					
Leírások:									
perkülségek	1930	44							
a váltókból	11560	41	18490	85					
Nyereség:									
Át hozat a mult évről	3895	25							
folyó évi	63585	31	67480	56					
								343721	04

Debrecen, 1908. december 31-én.

Budaházy Miklós,
 pénztárnok.

Koncz Lajos,
 igazgató.

Harsányi Pál,
 főkönyvelő.

IGAZGATÓSÁG:

Balás Ödön, Bechert Manó, Miskolczy Jenő, Nagy Ferenc, Serli Ede, Váczy János, Wolafka Anta
 A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:
 Karácsondy József, Dr. Márton Kálmán, Dr. Megyery Pál.

Apróhirdetések. LEVELEZÉS.

"VALÓDI urnak" a kért helyen levele van.

"VALÓDI urnak" irtam kért helyre. Bürgösen atveendő!

AJÁNLAT.

A LEGDIVATOSABB blonsok, alsó szoknyák, kötények, női és férfi fehérneműek, zsebkenedők, gallér védők, gyermek berliner kabátok, sapkák, fejkötők, lezállított árukon beszereshetők Márton Gyula divat és rövidáru üzletében Piac-u. 9. Bika szálló mellett. Ujharisnyák kötése és fejelések elfogadtatnak.

CSÉPLŐGÉP garnitúrát veszek és eladok. Ehreireich Sámuel. Széchenyi-u. 44. 63.

HARISNYAKOTÓ IPAR VÁLLALAT. Harisnyák kötése és fejelése felvállaltatik Benyáts Emilnél Debrecen, Tisza palota. 9118

VIADO modern uri lakás Rákóczi utca 15. sz. alatt, 7 szoba, fürdőszoba, előszoba, nyílt veranda, konyha, 2 kamara, 1 cselédszoba és mosókonyha, május 1-től teljesen külön udvarral, amely gyönyörűen be van parkirozva, esetleg 4 lóra való istállóval. Tudakozódhatni ott helyben a tulajdonosnál. 188

Két elegánsan butorozott utcai szoba gárçon lakásnak kiadó. Egyháztér 13. az emeleten.

HASZNALT butorokat veszen, használt butorokat adal Tibayné Kossuth utca 41.

MODERN hajviseletekhez, drótbetétek, loknik, frizettek, krepek, hajfonatok, parókák utánpótlásos kaphatók Boczán Ferenc fodrasznál Hatvan utca 2. Kihullott haját veszek.

Gerzsanné, Kertész Kata féle plüssérozó intézet Aran János utca 35. 1255

BROWNING pisztolyok és mindennemű fegyverek részletfizetésre a Schwartz-féle pipa-üzletben, a városházzal szemben, ügynökök kerestetnek. 30

H-HADHÁZON Kis új utcában levő, egy jókarban levő bordély üzlet, berendezéssel, vagy berendezés nélkül mindegyik percbe kiadó. Értekezhetni a tulajdonossal, Balázs Pál Hajdu-Hadház. 182

RETTÉS moslák kapható a Fehér ló szállodában. 194

NAGYON szép irással esti foglalkozást vállalom Cim a kiadóban. 100

SIMONFFI-utca 5 szám alatt levő kávéházban finom házi koszt kapható. 3. kr. 196

Női szabósegéd állandó angol munkája menne. Cim a kiadóban. 200

KERESLET.

KERESTETIK megvételre egy jókarban levő egyfogatu könnyű féderes kocsit. Ajánlatok Weisz Ernő fakereskedőhöz H.-SZoboszló küldendők. 134

BIBOKOT 300-500 holdas, megfelelő épületekkel haszonbérbe keresek. (Ügynökök kizárva.) 189

KÉT ügyes gomblyukvarró azonnal felvétetik kellő díjazással Kossuth utca 58. Keresztépület.

Kézi és tanuló-leányok felvétetnek. Női divatterem, Piac 52. 193

SZABÁS himzésben jártas kisasszony azonnali belépésre kerestetik. Ügynökök felvétetnek. Gedő varrógépraktár megyeház mellett. 171

Fődrasz segéd azonnali belépésre, vagy 1-ére üzletet keres. Deák Albert Csapó utca 45.

Takarítónő keresek Batthiányi-u. 3. Keresztépületbe. özv. Szabó Imréné. 195

ELADÁS.

EGY 8 lóerejű cséplő garnitúra és különféle gazdasági eszközök eladók. Hol? Megmondja a kiadó. 79

EGY pár száz mázsa lucerna közel a városhoz eladó. Hol? megmondja a kiadó. 80

ELADO 4 és 6 lóerejű gőzcséplő, teljesen jókarban, cim a kiadóban. 162

Hajduszoboszlón egy jömeneteli és jól berendezett vendéglő családi okok miatt eladó. Komoly vevők értekezhetnek Szabó Sándor tulajdonossal. 118

CIMBALOM pedálos, igen szép hanggal, nagyon olcsón eladó. Cserepes utca 11. 190

Figyelem eladó birtokra!

Folyó január hó 21-én kerül Székely-hídon a járásbírósnál egy szép és értékes földbirtok árverésre.

A földbirtok Ér-Semlyén község katarában fekszik, 294 magyar hold területű, dohány engedéllyel, 100 hold őszi vetéssel, a vasúti „Baranto-hegy” megállótól 10 pernyi távolságra. A földbirtok 1/3-a homok, többi jömnőségű fekete föld.

Teher van rajta: Első helyen: Érmihályfalvai Hitelbank részvénytársaságnál 76.000 korona váltó kölcsön. Második helyen: 22.000 korona.

Vevők a 76.000 korona után 10%-ot tartoznak az árverés alkalmával letétbe helyezni, a vételhez 30.000 korona elegendő. A vételárból esetleg még engedményt is lehet adni. Bővebb felvilágosítással szívesen

TARR MIHÁLY

közvetítő és állástszerző irodája.

Hatvan utca 5. szám

telefon 683.

Megbizásból

háza

keresek megvételre.

Bővebbet

Haupt Géza.

Iroda

Kossuth utca 61. sz.

Ugyanott nagyobb mennyiségű széna megvételre kerestetik.

2446-1908. vk. sz.

Árverési hirdetmény.

A debreceni királyi járásbírósnak V. 2111/4 számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Közgazdasági Bank részére 360 kor. tőke, ennek 1908. február 2 napjától számított 6% kamatai és az eddig összesen 76 kor. 46 fill. perköltség erejéig 1908. évi június hó 13. napján bíróság felül foglalt és 1738 koronára becsült ló. szekér, butorokból álló ingóságok 1909. évi jan. 25-én d. u. 3 órakor kezdetét veendő és Ujföld 4. szám. alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Az árverés az összes kielégítésre jogosított végrehajtók javára elrendeltetik.

Debrecen, 1908. december 29.

Oláh Géza,
bírói kiküldött.

2444-1908. vksz.

Árverési hirdetmény.

A debreceni kir. bíróságnak V. 2149/4-1908. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Közgazdasági bank részére 470 kor. tőke, ennek 1908. évi január hó 28 napjától számított 6% kamatai és az eddig összesen 90 kor. 90 fill. perköltség erejéig 1908. évi június hó 13-n. bíróság le- és felül foglalt és 1738 koronára becsült ló, szekér, butorok és egyéb ingóságok 1909. évi január hó 25-n. délután 3 órakor kezdetét veendő és Ujföld 4. sz. a. megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Az árverés az összes kielégítésre jogosított végrehajtók javára elrendeltetik.

Debrecen, 1908. évi december hó 29-n.

Oláh Géza
bírói kiküldött.

Debrecen, szab. kir. város erdőhivatala.

70-1909.

Hirdetés.

A Bánkon és Fancsikán levő széna a folyó hó 22-én azaz pénteken reggel 9 órakor tartandó árverésen elfog adatni.

Gyülekezés Bánkon a vén csősz háznál és onnan átmenet a Kanál-hegyhez.

Debrecen, 1909. január 19.

Török,
erdőmester.

A t. hölgyközönség figyelmébe!

Üzlet, áthelyezés miatt, a legutolsó divat szerinti, valamint eredeti model

Női kalapokat,

mélyen leszállított árban lehet beszerezni nálam. Üzletemet Batthyány-utca 6. sz. alól ngyanott 4. sz. alá (saját ház) helyeztem át. A régi helyiség március 1-re kiadó tisztelettel

özv. Borossy Gyuláné,
Batthiány-u. 6. női kalap szalonja.

2473-1908. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreceni kir. bíróságnak V 4477/2 számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Közgazdasági bank részére 625 kor. tőke, ennek 1908. évi okt. hó 2. napjától számított 6% kamatai és az eddig összesen 86 kor. 72 fillér perköltség erejéig 1908. évi december hó 7. bíróság felül foglalt és 1804 koronára becsült butorokból álló ingóságok 1909. február hó 8. déli előtt 9 órakor kezdetét veendő és Erzsébet utca 52 sz. alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Az árverés az összes kielégítésre jogosított végrehajtók javára elrendeltetik.

Debrecen, 1909. évi január hó 4-én.

Oláh Géza,
bírói kiküldött.

MEGHÍVÁS

Van szerencsém a hajdu-dorogi részvény takarékpénztár t. részvényeseit az 1909. évi február hó 7-én, délután 2 órakor az intézet helyiségében tartandó

ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉSRE

tisztelettel meghívni.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az elnök által a jegyzőkönyv hitelesítésére két tag kijelölése.
2. Igazgatósági jelentés az 1908. évről.
3. Felügyelő-bizottsági jelentés.
4. Az 1908. évi mérleg és zárszámadás előterjesztése, a nyereség felosztása s ezzel kapcsolatban az igazgatóság és felügyelő-bizottság felmentése.
5. Négy igazgatósági tagnak alapszabályszerű kiválása és választása valamint egy póttag választása.

Hajdudorog, 1909. január hó 13.

OROSZ ENDRE,
elnök.

A mérleg és az összes számadások az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentésével a közgyűlés előtt 8 nappal az intézet helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők.